

XX.

Betræknings

over

Udkast til Lov om Forandringer i de Geistliges Lønning.

(Udgiven af Landstingets Udvalg den 26de November 1861.)

Det vil neppe ændre Landstinget, at Udvalgets Behandling af nærværende Lovudkast hverken har kunnet tilendebringes i kort Tid eller føre til Enighed om de væsentligste Punkter. Dette er tildeels en Folge af den Forskjellighed i Opfatning og Betragtning af Folketjens og dens Anliggendes Stilling og Forhold i Almindelighed som allerede har gjort sig gjældende under tidligere Forhåndliger i Rigsdagen og som det ikke kan være Hensigten i denne Betæknings at lade fremtræde i en udsørlig Udvikling af de imod hinanden staaende Anskuelser og deres Modificationer med de derfor paaberaabte Grunde. Men til denne Anledning til Uvoverensstemmelse kommer en anden saare vigtig i de Tid og Spørgsmaal som uafhængigt af den nævnte Forskjellighed i Anskuelser, reise sig om nogle af de til de geistlige Embeder hidtil henlagte Indtægtskilders Hensigtsmæssighed og om deres økonomiske Bæring samt om deres Bequemhed til at behæres i et nyt Lønningssystem og om den Indflydelse som deres Bessaffenhed udøver paa dettes Paalidelighed og Brugbarhed. Den først antydede Anledning til Meningsforskel viser sig naturligvis strax i Spørgsmaalet om Lovudkastets Forhold til Grundlovens § 80, idet der er eet Medlem af Udvalget (Clausen), som ikke kan finde det rigtig og i sin Orden, at en væsentlig forandret Fordeling af de til kirkelige Formaal og navnlig til det kirkelige Lærembedes Udstyr henlagte Midler foretages og

fastsættes ved Lov, førend hin Paragraphs Tilfagn i det Mindste forsaavidt er indfriet, at en Medvirken fra Kirkens Side formedelst et samme repræsenterende Organ er bleven mulig. Medundertegnede F. Nielsen anerkjender Betydningen heraf, men kan dog, hvis der i selve Loven indbringes en med Udigten til en fremtidig kirkelig Forsatning forbunden Bestemmelse om en foreløbig Form for en del kirkelige Hensyn særligt repræsenterende Medvirkning ved ny og udvidet Anvendelse af den paatænkte Lønningssfonds Midler, finde Loven fra denne Side tilstedelig. Eet Medlem af Udvalget (Madvig), der i sig selv gjerne havde seet en Folketjens selvstændigere Optræden og Medvirken sikrende Forsatning træde ilide, førend en geistlig Lønningsslov vedtoges, — et Dusst, som andre og flere af Udvalgets Medlemmer ikke bele, forsaavidt der tænkes paa en ved en almindelig Lov stabt ny Forsatning, — maa dog erkjende, at Udigten til at tilveiebringe en saadan kirkelig Organisation efter de gjorte Forsøg og de fremtraadte Stemninger er saa fjern, at man ikke af Hensyn til dette Savn tør undbrage sig fra allerede nu at medvirke til en bedre Fordeling af de kirkelige Lønningssmidler og en bedre Ordning af Lønningssvilkaarene, hvortil der unægtelig er ikke ringe Trang tilstede, forsaavidt det ved Prøvelse befindes, at en til dette Maal heldigen førende Det er angiven uden at forringe Kirkens Vilkaar i det Hele eller gjøre dem væsentlig usikrere. Denne sidste Hens-